

<https://helda.helsinki.fi>

pö The Arctic Paradox and Russia s Energy Policy
paradoksi ja Venäjän energiapolitiikka

Tynkkynen, Veli-Pekka

2015-06-08

pö Tynkkynen , V-P 2015 , ' The Arctic Paradox and Russia s Energy Poli
paradoksi ja Venäjän energiapolitiikka ' , Aleksanteri Insight - Snapshots of Eurasia , no.
3/2015 , pp. 1-2 . < http://www.helsinki.fi/aleksanteri/english/insight/AI_15_3.pdf >

<http://hdl.handle.net/10138/155638>

publishedVersion

Downloaded from Helda, University of Helsinki institutional repository.

This is an electronic reprint of the original article.

This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

Please cite the original version.

THE ARCTIC PARADOX AND RUSSIA'S ENERGY POLICY

Through its use of the Arctic, Russia tries to fortify the idea that it is a global Energy Superpower, writes Veli-Pekka Tynkkynen.

The Arctic arouses many associations and emotions. For elderly people, it appears as a Cold War battlefield with submarine chases, closed military compounds and local environmental problems. Due to the development that we experienced in the 1990s and 2000s, among younger generations, the Arctic primarily evokes thoughts on 'soft' topics, such as cooperation between inter-governmental institutions, non-governmental organisations and Northern indigenous people.

During the last decade, the Arctic cooperation agenda emphasising the grass-roots level has witnessed the revival of so-called 'hard' issues. There are high hopes that environmental change will open new resources for extraction, and in the tow of economic ambitions, geopolitics is once again taking a more pivotal role in defining the Arctic. The 'Arctic Paradox', i.e. the fact that climate change enables the exploitation of new Northern energy resources that then further intensifies the climate change, seems to be being ignored as the great power discourse becomes stronger. In addition, X-factors related to the Northern cryosphere – the 'Sphere of the Ice' – under a changing climate, such as the direct and indirect societal and environmental effects of melting permafrost, are being papered over while the economic prospects are exaggerated. This seems to be particularly true in Russia, where the Arctic is actively being turned into a geopolitically more central area that is interwoven in a novel way with nation-building and Russia's identity construction as a great power.

Russia's great-power ambitions coalesce in the Arctic at least in three ways. Via the Arctic, Russia is staking out and palisading a new territory that emphasises traditional sovereignty. Moreover, it aims to become an economic great power with the help of the region's natural resources and sea routes, and to strengthen the image that Russia is a global energy superpower. Despite all this Russian blustering Lebensraum-thinking, the Arctic policy of the future will also be defined by cooperation. Without external technical knowledge and skills, Russia's Arctic rush cannot succeed.

Therefore, more knowledge is needed on how Russia's energy policies are forming in the riptide of domestic factors, global companies and international politics, and how environmental responsibilities are being taken care

of. The new Arctic research projects with which our team is engaging – *Russia's Final Energy Frontier – Sustainability Challenges of the Russian Far North*, funded by the Academy of Finland and carried out with our Japanese colleagues led by Prof. Shinichiro Tabata under the auspices of the Japan Society for the Promotion of Science; the Academy of Finland's ARKTIKO programme project, *Assessing Intermediary Expertise in Cross-Border Arctic Energy Development* with the renowned American Arctic anthropologist, Dr. Arthur Mason; and the *MERMAID* project led by the Finnish Meteorological Institute and funded by the Prime Minister's Office – all focus on these issues.

It is very likely that we will see a balance between emphasising 'hard' and 'soft' topics in Russia's Arctic policies. That is why it is possible to understand Russia's age-old tendencies to both open itself to the world and to huddle within and shut itself away through the Arctic. Because of the 'bases-loaded' situation delineating Russia's Arctic policies, the course of action that is taken in the near future will reflect more generally Russia's policy choices.

Veli-Pekka Tynkkynen works as a Professor of Russian energy policy at the University of Helsinki.

ARKTINEN PARADOKSI JA VENÄJÄN ENERGIAPOLITIikka

Arktisen kautta Venäjä pyrkii vahvistamaan ajatusta maasta globaalina energiasuurvaltana, kirjoittaa Veli-Pekka Tynkkynen.

Arktinen herättää meissä monenlaisia mielleyhtymiä ja tunteita. Varttuneemmille se näyttyy kylmän sodan taistelutantereena sukellusvenejahteineen, suljettuine sotilasalueineen ja paikallisine ympäristöongelmineen. Nuoremmille sukupolville arktinen on 1990- ja 2000-luvun ensimmäisen vuosikymmenen kehityksen myötä tuonut mieleen ensisijaisesti kansainvälisten valtiollisten järjestöjen, kansalaisjärjestöjen ja pohjoisten alkuperäiskansojen yhteistyön, ja siten varsin 'pehmeät' aiheet.

Vajaan vuosikymmenen aikana tuohon ruohonjuuritasoakin korostaneeseen arktiseen yhteistyöhön on lipunut sisään jälleen niin sanottuja kovia teemoja. Alueella odotetaan avautuvan hyödynnettäviksi luonnonvaroja, ja taloudellisten ambitioiden vanavedessä geopolitiikka on jälleen entistä suuremmassa roolissa määrittämässä arktista. 'Arktinen paradoksi' eli ilmastonmuutoksen myötä avautuvien ja siten kasvihuonekaasuja entistä enemmän tuottavien energiavarojen hyödyntäminen näytetään suurvaltapuheen voimistuessa sivuutettavan.

Myös erittäin suuret pohjoisen kryosfäärin eli jääkehän ilmastonmuutokseen liittyvät epävarmuustekijät, kuten ikiroudan sulamisen aiheuttamat suorat ja epäsuorat yhteiskunnalliset ja ekologiset vaikutukset, lakaistaan maton alle samalla, kun alueen taloudellisia mahdollisuuksia ylikorostetaan. Näin näyttäisi olevan etenkin Venäjällä, missä arktisesta on muodostumassa uudenlainen valtionrakennukseen ja suurvaltaidentiteettiin elimellisesti nivoutuva ja siten geopolitiikasta entistä keskeisempi alue. Venäjälle arktisessa yhdistyvät sen suurvalta-ambitiot kolmella tavalla. Arktisen kautta Venäjä paaluttaa uutta, mutta perinteistä suvereniteettia korostavaa territoriota. Lisäksi se pyrkii nousemaan taloudelliseksi suurvallaksi alueen luonnonvarojen ja merireittien avulla sekä vahvistamaan ajatusta maasta globaalina energiasuurvaltana. Kaikesta tästä venäläisestä Lebensraum-ajattelusta ja uhosta huolimatta arktista politiikkaa määrittelee tulevaisuudessa myös yhteistyö, sillä ilman ulkopuolista teknistä ja tiedollista osaamista Venäjän arktinen rynnistys ei voi onnistua.

Lisää tietoa tarvitaan myös siitä, miten energiapolitiikka muotoutuu Venäjän sisäisten tekijöiden, kansainvälisten yritysten ja kansainvälisen politiikan vuorovaikutuksena, sekä miten ympäristövastuu politiikassa toteutuu. Tutkimusryhmämme uudet arktisen tutkimuksen projektit

– Suomen Akatemian rahoittama ja Japanin tieteenedistämissäätiön yhteishanke *Russia's final energy frontier – Sustainability challenges of the Russian Far North*, Suomen Akatemian rahoittama hanke *Assessing Intermediary Expertise in Cross-Border Arctic Energy Development* ja Ilmatieteen laitoksen kanssa toteutettava valtioneuvoston kanslian rahoittama *MERMAID*-hanke – paneutuvat juuri näihin teemoihin. Odotettavissa on, että Venäjän arktisessa politiikassa pyritään tasapainoon 'kovien' ja 'pehmeiden' teemojen korostamisen välillä. Tätä syystä arktisen kautta on mahdollista ymmärtää Venäjän ikiaikaisia maailmaan avautumisen ja itseensä käpertymisen tendenssejä. Venäjän arktisen politiikan niin kutsutun ajolähtötilanteen takia nyt valittavat menettelytavat heijastelevatkin yleisemmin Venäjän politiikan valintoja.

Veli-Pekka Tynkkynen on Venäjän energiapolitiikan professori Helsingin yliopistossa.